

1218 fra Steen Folke (VS) oplyste forsvarsministeren, at:

»...

Dansk atompolitik stiller sig ikke hindrende i vejen for, at der i øvelser indgår situationer, hvor atomvåben tænkes taget i anvendelse, og hvor afprøvning af proceduren finder sted.

.....

Faktisk anvendelse af atomvåben på dansk område vil kun kunne ske med regeringens tilladelse.« Se Folketingstidende 1981-82, forhandlingerne sp. 9982.

Steen Folke stillede et supplerende spørgsmål nr. S 371, som forsvarsministeren besvarede mundtligt den 15. december 1982 bl.a. med følgende udtalelse:

»Jeg kan sige til hr. Steen Folke, at når danske officerer uddannes i procedurer for anmodning om – og det er jo det, hr. Steen Folkes spørgsmål går på – tildeling af atomvåben, så er det, fordi det er en del af NATO's strategi, og fordi uddannelse på dette område er nødvendig for det personel, der i en given situation skal rådgive regeringen i forbindelse med en vurdering af, om atomvåben skal anvendes eller ej«

Forsvarsministeren oplyste ved samme lejlighed, at uddannelsen omfatter officerer fra alle 3 værn. Se Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne, sp. 3367 f.

I forsvarsministerens svar den 15. december 1982 til Steen Folke på spørgsmål nr. S 306 fremgår det bl.a., at:

»Den uddannelse, der gives danske officerer ... omfatter:

- Procedurer for anmodning om og tildeling af atomvåben og de hermed forbundne sikkerhedsprocedurer,
- den involverede beslutningsproces,
- atomvåbnenes virkning på forskellige måltyper, valg af våbenstørrelse og beregning af skader.«

Af samme svar fremgår det, at der ingen særlig teknisk forskel er på, om man med en artilleripjece anvender den ene eller den anden slags ammunition.

I forbindelse med en NATO-stabsøvelse i efteråret 1984 oplyste forsvarsministeren den 14. november 1984 som svar på spørgsmål nr. S 217 stillet af Jens Thoft (SF) bl.a.:

»Jeg kan oplyse, at øvelsen Able Archer afholdes en gang årligt. Det drejer sig om en NATO-stabsøvelse, der omfatter NATO-hovedkvarteret inden for hele Europakommandoen, herunder også Danmark, men ikke nationale hovedkvarterer eller civile myndigheder. Øvelsen bliver ledet af SHAPE, der som bekendt er hovedkvarteret for de allierede styrker i

Europa, og den tager sigte bl.a. på afprøvning af tekniske procedurer i situationer, hvor anvendelse af taktiske atomvåben kan komme på tale i henhold til NATO's strategi.

Det danske forsvar indgår som bekendt i NATO's integrerede militære forsvar. Det er derfor naturligt, at også NATO-hovedkvarteret i Danmark deltager i sådanne øvelser, hvor de forskellige elementer, der danner grundlag for strategiens udførelse, skal efterprøves.« Se Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 1881.

Endelig kan det atomare elements hyppige anvendelse i danske militære øvelser belyses med en oplevelse, en af forslagsstillerne havde ved et debatmøde i januar 1982 på Amtsgymnasiet i Tilst med bl.a. oberstløjtnant Ib Jørgensen, som gav udtryk for, at hans erfaringer fra alle større danske stabsøvelser var, at der blev anvendt atomvåben. I et interview med Land og Folk den 30. januar 1982 gentog han dette og udtalte bl.a.: »Vi rekvirerer atomvåben, som en svejser rekvirerer iltflasker.«

For fuldstændighedens skyld skal endelig anføres, at den operative kommando over atomvåbnene i enhedskommandoens område er tillagt COMBALTAP, chefen for enhedskommandoen, der altid er dansk officer. I forsvarsministerens svar til Forsvarsudvalget (alm. del – bilag 52, folketingsåret 1983-84) på spørgsmål 52 oplyses det således:

»Der består mulighed for, at chefen for enhedskommandoen efter kommandoovergangen kan få underlagt styrker i Slesvig-Holsten, der er udrustet med atomvåben ...«

Forslagsstillerne har med vilje lagt megen vægt på i det foregående at dokumentere:

- at fra alle 3 værn uddannes i brugen af atomvåben,
- at officerer lærer procedurerne for at rekvirere disse,
- at Danmark har en række våbentyper, der umiddelbart kan anvendes til brug af atomvåben,
- at den operative kommando over atomvåbnene i den dansk-tyske enhedskommandos område besiddes af en dansk officer, der også er chef for forsvarets operative styrker,
- at forsvaret gennem årlige NATO-stabsøvelser afprøver, om tingene fungerer.

Et flertal i Folketinget har gentagne gange givet udtryk for, at det ikke under nogen omstændigheder vil tillade atomvåben anvendt fra dansk område. På denne baggrund finder forslagsstillerne det naturligt at følge det norske eksempel og ophøre med at udanne dansk militært personel i anvendelsen af atomvåben.